

Duurzame Wijkvernieuwingen, Nationaal Congres Beheer Openbare Ruimte

Leiden

Ronald Gerritsen, Directeur Beheer

Jolanda de Schiffart, Programmamanager Klimaatadaptatie en Biodiversiteit

Leiden klaar voor de toekomst

Omgevingsvisie Leiden 2040

Leiden stad van ontdekkingen
en kloppend hart in de regio

november 2021

Samen leven in Leiden

Beleidsakkoord Gemeente Leiden 2022-2026

GroenLinks, D66, PvdA en CDA

Leiden biodivers en klimaatbestendig

Samen maken we Leiden groener,
gezonder en klaar voor de toekomst

Uitvoeringprogramma 2023-2026

Duurzame Wijkvernieuwingen

VERVANGINGSOPGAVE JAREN '50, '60 EN '70 WIJKEN

- Einde technische levensduur riolering
  - Einde levensduur materialen openbare ruimte
  - De 3 grote opgaven:
    - Klimaatadaptie en biodiversiteit
    - Circulair
    - Energietransitie (ruimte reservering voor aanleg warmtenet)
- **Integrale gebiedsgerichte benadering**
- **Beheer als motor van vernieuwing**

Duurzame Wijkvernieuwingen

Afstemming verschillende domeinen

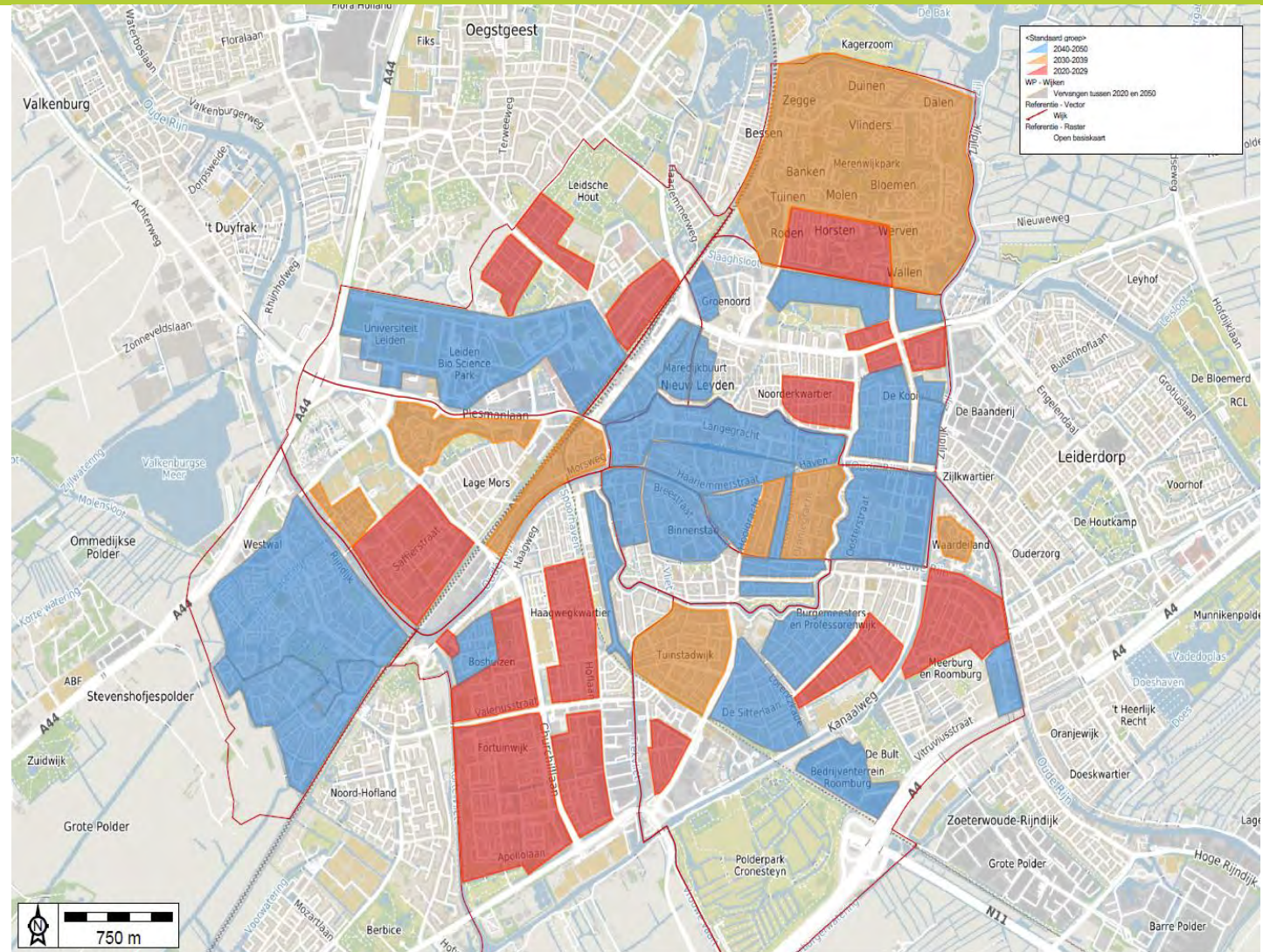
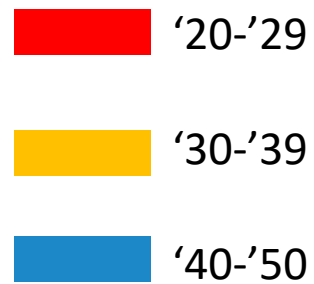
- Riolering
- Verharding
- Groen
- Spelen
- Straatmeubilair
- Openbare verlichting
- Enz.

Duurzame Wijkvernieuwingen 2020-2050

PROGRAMMEREN VAN DE STAD

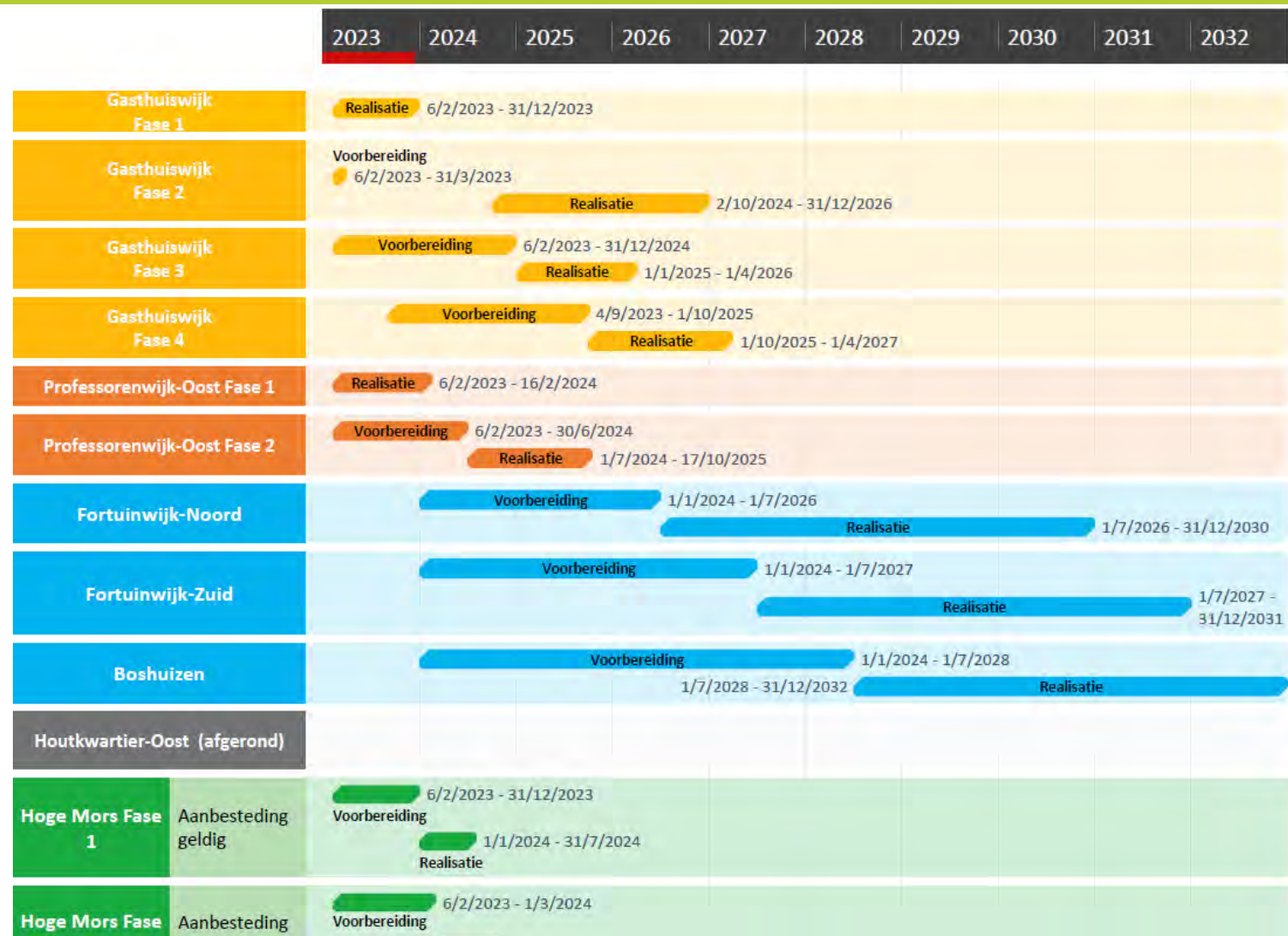
- Ritme van de stad op basis van vervanging riolering

Duurzame Wijkvernieuwingen 2023-2032

PROGRAMMEREN VAN DE STAD

- Ritme van de stad op basis van vervanging riolering

Duurzame Wijkvernieuwingen

RUIMTE IN DE ONDERGROND BEPERKT

- Eerst ondergronds, dan bovengronds ontwerp
- Convenant voor afstemming met netbeheerders, maar mede door personeelstekort nog geen harde plannings
- Nog geen duidelijkheid welke energie-infrastructuur per wijk: daarom ruimtereservering

Duurzame Wijkvernieuwingen

VRAAG AAN DE ZAAL:

- Welke gemeente werkt ook met integrale vervanging (wijkvernieuwing)?
- Welke gemeente heeft al gekozen voor nieuwe energie-infrastructuur (per wijk)?
- Waar wordt al een warmtenet gerealiseerd?

Duurzame wijkvernieuwingen

Verbindingen

Noorderkwartier Oost

VOOR

NA

Gasthuiswijk

- DWA + HWA
- DWA + maaiveldafstroming
- Betonnen goot met overstort
- DWA + HWA + drain (weg+parkeren+trottoir op wadi)
- Uitlegger nieuwbouw Van der Helmlaan
- Drainage zuidwestzijde
- Wadi
- Groen/blauwe structuur met open verbinding naar boezem (met debietregulering)
- Recirculatiepomp wadi/betongoot inclusief persleiding (gevoed door HWA)
- Noodoverlaat retentie

Gasthuiswijk

Gasthuiswijk

Participatie

Duurzame wijkvernieuwingen

Standaard proces

- Schouwronde vooraf
- Meedenksessie SO
- Meedenksessie VO
- Informeren DO

Gebruik maken van 3d visualisaties van elke straat

Evaluatie 2022

Duurzame wijkvernieuwingen

Investing

- 7 projecten, 26 hectare, investering 45 miljoen
  - Noorderkwartier Oost: 1,7 mln euro
  - Gasthuiswijk: 9 mln euro
- Besparing 13 miljoen ten opzichte van traditionele aanpak
- Extra investeringskosten: 14,90 euro/m² (prijspeil 2019)
- Extra beheerkosten: 1,50 euro/m²
- 16.200 m² extra groen
- 335 extra bomen

Duurzame Wijkvernieuwingen

Morgen starten met deze aanpak?

- Ken het areaal
- Ken de staat van de openbare ruimte
- Maak MJOP's (per domein)
- Organiseer budget
- Assetmanagers en financieel adviseurs maken integrale planning en begroting per wijk
- Participatie per wijk
- Buiten aan de slag

SAMEN MAKEN WE LEIDEN KLAAR VOOR DE TOEKOMST

